

Vedra a sucho dál sužují českou krajinu. MŽP přispívá na obnovu mokřadů, tůní i řek a zadržování vody v krajině

6.8.2026 - | Ministerstvo životního prostředí ČR

Hydrologické sucho na našem území dál výrazně zesiluje. Vedra, nedostatek srážek a rekordně nízké stavy vodních toků i podzemních vod potvrzují závažnost současné situace. Ministerstvo životního prostředí dlouhodobě podporuje opatření, která pomáhají vodu v krajině zadržovat, zpomalovat její odtok a zvyšovat odolnost přírodních ekosystémů i obcí a měst vůči dopadům změny klimatu. Jen z Operačního programu Životní prostředí bylo během posledních pěti let na tato opatření vynaloženo 8,6 miliard korun a další finance jsou stále k dispozici. Resort také již dokončil návrh aktualizace Národního akčního plánu adaptace na změnu klimatu pro období 2026-2030.

„Současná období vysokých teplot, ale také zkušenosti se suchem, přivalovými srážkami a povodněmi ukazují, že posilování odolnosti České republiky vůči negativním klimatickým vjemům musí být jednou z dlouhodobých priorit státu. MŽP již uskutečňuje řadu adaptačních opatření a vynakládá na jejich realizaci nemalé prostředky ze státního rozpočtu i evropských zdrojů, nicméně jejich výsledky nemusí být vždy okamžitě viditelné. Proměna měst, budov, krajiny i vodního režimu je dlouhodobý úkol a vyžaduje spolupráci jednotlivých resortů, krajů, obcí, zdravotnických a sociálních služeb, záchranných složek, firem i dalších institucí,“ říká ministr životního prostředí Igor Červený.

Akční plán adaptace na změnu klimatu

MŽP v široké meziresortní a odborné spolupráci dokončilo návrh aktualizace Národního akčního plánu adaptace na změnu klimatu pro období 2026-2030, který je připraven k projednání a schválení vládou. Dokument vychází ze Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách České republiky pro období 2021-2030, z aktuálních odborných podkladů ČHMÚ a dalších odborných institucí a z vyhodnocení dosavadního naplňování adaptačních opatření.

„Aktualizovaný akční plán reaguje na současný vývoj klimatických rizik a stanovuje konkrétní úkoly pro jednotlivé resorty a další odpovědné instituce. Zaměřuje se mimo jiné na lepší připravenost měst, obcí a budov na vysoké teploty, ochranu zdraví obyvatel, rozvoj varovných a informačních systémů, posilování odolnosti krajiny a vodního režimu a přesnější sledování účinnosti přijímaných opatření,“ dodává ministr životního prostředí Igor Červený.

Aktuální vývoj hydrologického sucha ukazuje, že ani období se srážkami nemusí znamenat řešení problému nedostatku vody. Rozhodující totiž není jen množství srážek, ale také **schopnost krajiny vodu přijmout a udržet**. Pokud voda po dešti rychle odteče, nemůže doplňovat zásoby podzemních vod ani pomáhat překonávat období bez srážek.

Společným prvkem adaptačních opatření je tak schopnost krajiny zadržet vodu. Zdravá půda umožňuje její vsakování a akumulaci, zeleň zpomaluje odtok a mokřady či další vodní prvky vodu zadržují a postupně uvolňují. Mezi podporovaná opatření proto patří revitalizace vodních toků, obnova mokřadů, tůní a rybníků, návrat vody do říčních niv, odstraňování starých odvodňovacích systémů i hospodaření se srážkovou vodou ve městech a obcích.

Ve městech a obcích jsou podporovány projekty zaměřené na vsakování, zadržování a opětovné využívání dešťové vody, budování zelených střech, retenčních a vsakovacích nádrží, propustných povrchů nebo dalších prvků modrozelené infrastruktury. Cílem je, aby dešťová voda zůstávala co nejdéle v místě dopadu, pomáhala ochlazovat okolní prostředí a doplňovala zásoby vody namísto rychlého odtoku kanalizací.

Aktuální nabídka dotací pro bezpečnější obce a zdravější krajinu

Významnou podporu těmto opatřením poskytuje ministerstvo prostřednictvím Operačního programu Životní prostředí. Ve specifickém cíli zaměřeném na přizpůsobení se změně klimatu, prevenci rizik a posilování odolnosti vůči klimatickým dopadům již od roku 2021 podpořilo 776 projektů částkou 8,6 miliard korun. Celková alokace je přitom 11,2 mld. Kč.

Další dvě miliardy korun aktuálně nabízí obcím, správcům vodních toků a dalším veřejným subjektům, které chtějí snížit riziko vzniku povodní a posílit schopnost krajiny zadržovat vodu. Finance z **výzvy číslo 109** směřují zejména na přírodě blízká protipovodňová opatření, obnovu a vytváření prostoru pro bezpečný rozliv povodní v údolních nivách, úpravy koryt vodních toků, vznik a rekonstrukci suchých a retenčních nádrží, poldrů nebo povodňových parků.

Na projekty, díky nimž mohou obce lépe hospodařit se srážkovou a šedou vodou, je zaměřena **výzva č. 105** s alokací 200 milionů korun. Města, obce, školy a další veřejné instituce z ní mohou získat finanční prostředky na zachytávání dešťové vody, její akumulaci a další využití, například k zalévání, splachování nebo praní. Dotace může pokrýt až 85 procent způsobilých výdajů. U obou výzev běží příjem žádostí až do 17. prosince 2026.

Podpora pokračuje i pro vodní prvky v krajině. Do 25. září 2026 je prodloužen příjem žádostí do **výzev číslo 73 a 104** zaměřených na obnovu tůní, mokřadů, malých vodních nádrží, zeleně a dalších vodních a vegetačních prvků.

Obdobná opatření rezort doplňkově podporuje i z jiných evropských a národních zdrojů, zejména Národního plánu obnovy a Národního programu Životní prostředí. Aktuální možnost je určena provozovatelům větších čistíren odpadních vod. Státní fond životního prostředí ČR nabízí **zvýhodněné půjčky** na jejich modernizaci, rozšíření kapacity a doplnění pokročilého, takzvaného terciárního stupně čištění. Nízkoúročenná půjčka může pokrýt až 70 procent způsobilých výdajů projektu, a to až 200 milionů korun. Tyto investice budou znamenat méně znečištění v řekách a nádržích, kvalitnější vodní prostředí i lepší podmínky pro obyvatele a přírodu.

Vedle strategického plánování bude MŽP pokračovat v podpoře konkrétních projektů zaměřených na ochranu, obnovu a rozvoj sídelní zeleně, hospodaření se srážkovou vodou, renovace budov, obnovu vodních toků a přírodě blízká opatření ve volné krajině. Cílem je postupně rozšiřovat realizaci těchto opatření a lépe je zaměřovat na místa a skupiny obyvatel, které jsou vůči vysokým teplotám a dalším klimatickým extrémům nejzranitelnější.

Aktuální nabídku podpory naleznete na webu opzp.cz a sfzp.gov.cz.

Pro inspiraci navštivte galerii úspěšných projektů.

<https://mzp.gov.cz/cz/pro-media-a-verejnost/aktuality/archiv-tiskovych-zprav/vedra-a-sucho-dal-suzuji-ceskou-krajinu-mzp-prispiva-na-obnovu-mokradu-tuni-i-rek-a-zadrzovani-vody>